Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

6. února 2025 *

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana finančních zájmů Evropské unie – Nařízení (ES, Euratom) č. 2988/95 – Nesrovnalosti – Článek 3 – Promlčecí lhůta – Délka a počátek běhu této lhůty – Vnitrostátní právní úprava, která stanoví pětiletou promlčecí lhůtu ode dne zjištění nesrovnalosti“

Ve věci C-42/24,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) ze dne 29. prosince 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 22. ledna 2024, v řízení

Emporiki Serron AE – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton

proti

Ypourgos Anaptyxis kai Ependyseon,

Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení: A. Kumin, předseda senátu, I. Ziemele a S. Gervasoni (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Ypourgos Anaptyxis kai Ependyseon a Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon: E. Leftheriotou a A. Vasilopoulou, jako zmocněnkyně,

– za řeckou vládu: E. Leftheriotou a A. Vasilopoulou, jako zmocněnkyně,

– za Evropskou komisi: T. Adamopoulos, M. Konstantinidis a C. Valero, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: řečtina.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 3 nařízení Rady č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů [Unie], Evropských společenství (Úř. věst. 1995, L 312, s. 1; Zvl. vyd. 01/01, s. 340) a výkladu zásady právní jistoty.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Emporiki Serron AE – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton (dále jen „společnost Emporiki Serron“) a Ypourgos Anaptyxis kai Ependyseon (ministr rozvoje a investic, Řecko) a Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon (ministr pro rozvoj venkova a výživu, Řecko) ve věci navrácení finanční podpory, kterou tato společnost obdržela na nákup a vyzrňování nevyzrněné bavlny.

Právní rámec

Unijní právo

3 Ve třetím odstavci odůvodnění nařízení č. 2988/95 je uvedeno:

„[…] je […] důležité bojovat ve všech oblastech proti jednáním, která poškozují finanční zájmy [Evropské unie].“

4 V článku 1 tohoto nařízení je stanoveno:

„1. Pro účely ochrany finančních zájmů [Unie] se přijímají obecná pravidla týkající se stejnorodých kontrol a správních opatření a sankcí postihujících nesrovnalosti s ohledem na právo Společenství.

2. ‚Nesrovnalostí‘ se rozumí jakékoli porušení právního předpisu [Unie] vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet [Unie] nebo rozpočty [Unií] spravované, a to buď snížením nebo ztrátou příjmů z vlastních zdrojů vybíraných přímo ve prospěch [Unie], nebo formou neoprávněného výdaje.“

5 V článku 3 tohoto nařízení je stanoveno:

„1. Promlčecí doba pro zahájení stíhání činí čtyři roky od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti uvedené v čl. 1 odst. 1. Odvětvové předpisy mohou stanovit i kratší lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky.

V případě pokračujících nebo opakovaných nesrovnalostí běží promlčecí doba ode dne, ke kterému nesrovnalost skončila. V případě víceletých programů běží promlčecí doba v každém případě až do definitivního ukončení programu.

Promlčecí doba pro stíhání se přerušuje každým úkonem příslušného orgánu oznámeným dané osobě, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti. Promlčecí doba začíná znovu běžet od provedení každého úkonu způsobujícího přerušení.

Promlčení však nastane nejpozději ke dni, v němž uplynula lhůta rovnající se dvojnásobku promlčecí doby, aniž příslušný orgán uložil sankci, s výjimkou případů, kdy bylo řízení podle čl. 6 odst. 1 pozastaveno.

2. Lhůta pro výkon rozhodnutí, na základě kterého byla uložena správní sankce, činí tři roky. Tato lhůta běží ode dne, kdy rozhodnutí nabude právní moci.

Přerušení a pozastavení se řídí odpovídajícími pravidly vnitrostátního práva.

3. Členské státy si ponechávají možnost uplatňovat delší lhůtu, než která je uvedena v odstavci 1 nebo odstavci 2.“

Řecké právo

6 V článku 102 Nómos 2362/1995 peri Dimosiou Logistikou, eleghou ton dapanon tou kratous kai alles diatakseis (zákon č. 2362/1995 o finančních prostředcích státu, kontrole státních výdajů a dalších ustanoveních) (FEK A’ 247/27.11.1995), nadepsaném „Navracení neoprávněně vyplacených částek“, je stanoveno:

„Finanční prostředky, granty nebo dotace pro fyzické nebo právnické osoby nebo subjekty, které jsou vypláceny v rámci politik [Unie] z vnitrostátních fondů nebo z finančních prostředků [Unie] […],, musí stát získat nazpět, pokud dotčené příslušné orgány zjistí, že byly vyplaceny neoprávněně nebo protiprávně.

Tato ustanovení se rovněž vztahují na částky vyplacené do okamžiku nabytí účinnosti tohoto zákona.

Částky, jež mají být navráceny, se považují za příjmy státního rozpočtu a jsou vymáhány zpět v souladu s platnými ustanoveními zákona o vymáhání veřejných příjmů.

V tomto případě se použijí rovněž platné předpisy o správních, donucovacích a soudních opatřeních pro vymáhání státních příjmů.“

7 V článku 103 tohoto zákona, nadepsaném „Promlčení veřejných pohledávek“, je stanoveno:

„Navrácení částek uvedených v předchozím článku se promlčuje po uplynutí pěti let ode dne, kdy bylo zjištěno, že byly neoprávněně nebo protiprávně obdrženy, nestanoví-li právo [Unie] jinak.

Vymáhané částky se promlčují za dvacet let, nestanoví-li právo [Unie] jinak.

Ustanovení týkající se pozastavení, přerušení a účinků promlčecí lhůty stanovená tímto zákonem, která se použijí na pohledávky státu, se použijí obdobně na pohledávky uvedené v tomto článku, nestanoví-li právo [Unie] jinak.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 V průběhu roku 2001 obdržela společnost Emporiki Serron finanční podporu z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) na nákup a vyzrňování osiva bavlny v období 2000–2001. V červnu 2001 uvedená společnost ukončila svou činnost a vstoupila do likvidace.

9 Ve dnech 4. a 5. července 2006, jakož i v období od 31. října do 2. listopadu 2006 byla v sídle společnosti Emporiki Serron provedena kontrola. Tato kontrola odhalila, že uvedená společnost nezaznamenala žádný z prodejů 3 618 žoků vyzrněné bavlny, což odpovídá více než 750 000 kilogramů vyzrněné bavlny.

10 Dne 14. července 2009 přijal ministr pro rozvoj venkova a výživu rozhodnutí o navrácení podpory vyplacené společnosti Emporiki Serron ve výši 322 568,90 eur, navýšené o úroky, odpovídající výše uvedeným 3 618 žokům vyzrněné bavlny.

11 Trimeles Dioikitiko Protodikeio Athinon (Správní soud v Aténách ve složení tříčlenného senátu, Řecko), ke kterému tato společnost podala žalobu proti uvedenému rozhodnutí, je zrušil z důvodu, že nebyla dodržena čtyřletá promlčecí lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci nařízení č. 2988/95. Uvedený soud měl totiž za to, že článek 103 zákona č. 2362/1995 je v rozporu s posledně uvedeným článkem, neboť za počátek běhu promlčecí lhůty uvedený vnitrostátní předpis stanoví den, kdy byla nesrovnalost zjištěna, a nikoli, jak stanoví článek 3 nařízení č. 2988/95, den, kdy k ní došlo. Uvedený soud tedy vyloučil použití článku 103 zákona č. 2362/1995.

12 Trimeles Dioikitiko Efeteio Athinon (Odvolací správní soud ve složení tříčlenného senátu, Řecko), ke kterému řecký stát podal odvolání, zrušil rozsudek vydaný v prvním stupni. Odvolací soud měl totiž za to, že čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 umožňoval přijmout takové ustanovení, jako je článek 103 zákona č. 2362/1995. Měl za to, že podle posledně uvedeného článku začala promlčecí lhůta běžet dne 29. listopadu 2006, tj. v okamžiku, kdy inspektor ministerstva pro rozvoje venkova a výživu vypracoval svou zprávu. Z toho odvolací soud vyvodil, že pětiletá promlčecí lhůta použitelná podle vnitrostátního práva ke dni rozhodnutí o navrácení podpory, tedy ke dni 14. července 2009, neuplynula. Měl tudíž za to, že finanční podpora byla vyplacena neoprávněně.

13 Společnost Emporiki Serron podala proti rozsudku Dioikitiko Efeteio (Odvolací správní soud) kasační opravný prostředek k Symvoulio Tis Epikrateias (Státní rada, Řecko), která je předkládajícím soudem, přičemž uvedená společnost tvrdí, že Elegktiko Synedrio (Účetní dvůr, Řecko) zvolil ve věci, v níž byla zpochybněna legalita aktu finanční opravy, opačné řešení, než je řešení přijaté v uvedeném rozsudku odvolacího soudu.

14 Předkládající soud uvádí, že Elegktiko Synedrio (Účetní dvůr) následně v plénu rozhodl, že článek 103 zákona č. 2362/1995 je v souladu s článkem 3 nařízení č. 2988/95, jakož i se zásadami proporcionality a právní jistoty potud, pokud je celková doba, která uplynula mezi dnem, kdy došlo k nesrovnalosti, a ukončením správního řízení o zpětném získání částek, jež souvisí s touto nesrovnalostí, přiměřená a nepřekračuje absolutní promlčecí lhůtu stanovenou v čl. 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci tohoto nařízení.

15 Předkládající soud upřesňuje, že k nesrovnalosti dotčené ve sporu, který mu byl předložen, došlo nejpozději dne 20. nebo 30. června 2001, takže v okamžiku první kontroly, jež byla provedena v červnu 2006, již uplynula čtyřletá promlčecí lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95, kdyby byla použitelná.

16 Za těchto okolností se Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je s článkem 3 nařízení č. 2988/95 a obecnou zásadou právní jistoty slučitelné takové vnitrostátní ustanovení, jako je článek 103 zákona č. 2362/95, které nejenže stanoví pětiletou promlčecí lhůtu pro navrácení částek [podpor] neoprávněně vyplacených hospodářským subjektům v důsledku jejich jednání nebo opomenutí, které má nebo může mít za následek poškození souhrnného rozpočtu [Unie] nebo [jí] spravovaných rozpočtů, ale také stanoví počátek běhu této lhůty k okamžiku, kdy je zjištěno neoprávněné nebo protiprávní obdržení podpory, a nikoli k okamžiku, kdy k nesrovnalosti došlo?

2) Pokud vnitrostátní právní úprava stanoví podle čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 delší promlčecí lhůtu, než je čtyřletá promlčecí lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení, je třeba ustanovení čl. 3 odst. 1 čtvrtého pododstavce vykládat v tom smyslu, že stanoví maximální osmiletou promlčecí lhůtu pro vrácení neoprávněně nebo protiprávně vyplacených podpor, která běží od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti, anebo v tom smyslu, že stanoví maximální promlčecí lhůtu, která je dvakrát delší, než je delší lhůta stanovená ve vnitrostátních právních předpisech?

3) V případě kladné odpovědi na první otázku a pokud je odpověď na druhou otázku v tom smyslu, že čl. 3 odst. 1 poslední pododstavec nařízení č. 2988/95 musí být vykládán v tom smyslu, že stanoví maximální promlčecí lhůtu, jejíž délka činí dvojnásobek delší promlčecí lhůty stanovené ve vnitrostátních právních předpisech, se Soudnímu dvoru pokládá tato otázka: za předpokladu, že vnitrostátní právní úprava stanoví delší promlčecí lhůtu, než je lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95, a současně stanoví počátek běhu prvně uvedené lhůty od okamžiku zjištění takové nesrovnalosti, začíná běžet maximální promlčecí lhůta od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti, anebo od okamžiku jejího zjištění?“

K předběžným otázkám

K první otázce

17 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení č. 2988/95 musí být ve světle zásady právní jistoty vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví pětiletou promlčecí lhůtu, jež začíná běžet ode dne, kdy vnitrostátní orgány zjistily nesrovnalost s ohledem na ustanovení tohoto nařízení.

18 Úvodem je třeba připomenout, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že čtyřletá promlčecí lhůta uvedená v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95 je použitelná jak na nesrovnalosti vedoucí k uložení správní sankce, ve smyslu článku 5 tohoto nařízení, tak na nesrovnalosti, jako jsou nesrovnalosti dotčené v původním řízení, které jsou předmětem správního opatření směřujícího k odnětí neoprávněně získané výhody, v souladu s článkem 4 uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160 bod 26 a citovaná judikatura).

19 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že pro určení působnosti ustanovení unijního práva, v projednávané věci čl. 1 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 2988/95, je třeba vzít v úvahu zároveň jejich znění, kontext a cíle (rozsudek ze dne 6. října 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, bod 22 a citovaná judikatura).

20 Pokud jde o výrazy použité v tomto článku 3, je třeba uvést, že tento článek v odst. 1 prvním a druhém pododstavci stanoví promlčecí lhůtu pro zahájení stíhání o délce čtyř let od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti, nebo v případě pokračující nebo opakované nesrovnalosti ode dne, kdy tato nesrovnalost skončila, přičemž je upřesněno, že odvětvové předpisy mohou stanovit i kratší promlčecí lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky.

21 Mimoto je třeba připomenout, že podle čl. 1 odst. 2 tohoto nařízení se pojmeme „nesrovnalost“ rozumí jakékoli porušení unijního právního předpisu vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Unie nebo rozpočty Unií spravované.

22 V článku 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 je stanoveno, že „[č]lenské státy si ponechávají možnost uplatňovat delší lhůtu, než která je uvedena v odstavci 1 nebo odstavci 2“ tohoto článku 3. Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že taková lhůta může vyplývat z použití vnitrostátních ustanovení, která již byla v platnosti před přijetím uvedeného nařízení, nebo z nových vnitrostátních ustanovení, jež byla přijata po tomto datu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 65 a citovaná judikatura).

23 Podle tohoto čl. 3 odst. 3 mají členské státy širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o stanovení delších promlčecích lhůt, které případně zamýšlejí uplatňovat, s výhradou dodržení obecných zásad unijního práva, mezi něž patří zásada proporcionality (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, body 64 a 72, jakož i citovaná judikatura).

24 Dodržení této zásady konkrétně znamená, že uplatnění delší vnitrostátní promlčecí lhůty na základě čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 nesmí zjevně překračovat meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle ochrany finančních zájmů Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 74 a citovaná judikatura).

25 Soudní dvůr tak již na základě důvodů, které lze přenést na projednávanou věc, připustil, že pětiletá promlčecí lhůta, jako je lhůta dotčená v původním řízení, zjevně nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné, aby se vnitrostátním orgánům umožnilo stíhat nesrovnalosti poškozující rozpočet Unie, neboť tato lhůta je pouze o jeden rok delší než lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95, z čehož vyvodil, že taková lhůta je v souladu se zásadou proporcionality (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 74).

26 Soudní dvůr se naopak dosud nevyjádřil k otázce, zda čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 umožňuje členským státům, aby se odchýlily od počátku běhu promlčecí lhůty, který je stanoven v čl. 3 odst. 1 prvním a druhém pododstavci tohoto nařízení, pokud stanoví, že tato lhůta začíná běžet ode dne, kdy vnitrostátní orgány zjistily porušení ustanovení uvedeného nařízení.

27 V tomto ohledu přímo ze znění čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení č. 2988/95, připomenutého v bodech 20 a 22 tohoto rozsudku, vyplývá, že unijní normotvůrce toto ustanovení přijal pouze za tím účelem, aby členským státům umožnil prodloužit délku promlčecí lhůty oproti délce stanovené v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95, s vyloučením jakékoli změny počátku běhu této lhůty.

28 Tento výklad, založený na znění dotčených ustanovení, je v souladu s kontextem, do něhož jsou tato ustanovení zasazena, jakož i s cíli, které tato ustanovení sledují.

29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 1 nařízení č. 2988/95 a jak vyplývá z třetího bodu odůvodnění tohoto nařízení, uvedené nařízení zakotvuje „obecná pravidla týkající se stejnorodých kontrol a správních opatření a sankcí postihujících nesrovnalosti s ohledem na právo [Unie]“, za účelem „[bojování] ve všech oblastech proti jednáním, která poškozují finanční zájmy [Unie]“ (rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 23 a citovaná judikatura).

30 V tomto rámci již Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní orgány mají obecnou povinnost postupovat s řádnou péčí při ověřování správnosti plateb, které provádějí a zatěžují unijní rozpočet, což znamená, že tyto orgány musí neprodleně přijmout opatření směřující k nápravě případných nesrovnalostí (obdobně viz rozsudek ze dne 11. června 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 67).

31 Pokud by mělo být připuštěno, že promlčecí lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 prvním a druhém pododstavci nařízení č. 2988/95 počíná běžet až od okamžiku, kdy správní orgán tyto nesrovnalosti zjistil, mohlo by to podpořit určitou liknavost vnitrostátních orgánů při stíhání uvedených nesrovnalostí a vystavit hospodářské subjekty dlouhému období právní nejistoty a riziku, že již nebudou schopny předložit důkaz o správnosti dotčených operací (obdobně viz rozsudek ze dne 11. června 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 68 a citovaná judikatura).

32 Především je však třeba připomenout, že zásada právní jistoty brání zásadně tomu, aby veřejné orgány mohly neomezeně využívat svých pravomocí k nápravě protiprávní situace [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. ledna 2022, Komise v. Španělsko (Informační povinnost v daňové oblasti), C-788/19, EU:C:2022:55, bod 39 a citovaná judikatura]. Stanovení počátku běhu promlčecí lhůty na okamžik, kdy vnitrostátní orgány zjistily nesrovnalost, by přitom bylo v rozporu s cílem sledovaným zavedením mechanismu promlčení porušení nařízení č. 2988/95. Taková volba by totiž těmto orgánům umožnila jednat bez časového omezení ve vztahu k datu, kdy k nesrovnalosti došlo, nebo datu, ke kterému skončila, což by v praxi mohlo obnášet riziko nemožnosti promlčení.

33 Okolnost, že unijní právo, a konkrétně čl. 3 odst. 1 čtvrtý pododstavec nařízení č. 2988/95, mimo jiné omezuje i jednání vnitrostátních orgánů absolutní promlčecí lhůtou, jež se rovná dvojnásobku promlčecí lhůty stanovené v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci tohoto nařízení, nemůže členským státům umožňovat, aby se vyhnuly dodržování posledně uvedené promlčecí lhůty tím, že by stanovily počátek jejího běhu tak, že by tím byla zbavena veškerého účinku.

34 Z toho vyplývá, že čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 vykládaný ve světle zásady právní jistoty brání tomu, aby se členské státy odchýlily od počátku běhu promlčecí lhůty, který je stanoven v čl. 3 odst. 1 prvním a druhém pododstavci tohoto nařízení, přičemž tento počátek zůstává vždy stanoven na základě posledně uvedených ustanovení na den, kdy došlo k nesrovnalosti, nebo v případě opakované nebo pokračující nesrovnalosti na den, ke kterému tato nesrovnalost

skončila. Datum, ke kterému se vnitrostátní orgány dozvěděly o nesrovnalosti nebo ji zjistily, tedy nemá vliv na počátek běhu této promlčecí lhůty (obdobně viz rozsudek ze dne 11. června 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 67).

35 Bude na předkládajícím soudu, aby s ohledem na znění vnitrostátních ustanovení dotčených ve věci v původním řízení určil, zda lze dodržení požadavku uvedeného v předchozím bodě zajistit takovým výkladem vnitrostátního práva, který bude v souladu s unijním právem, nebo, nebude-li takový výklad možný, zda to znamená, že tato ustanovení zčásti či vůbec nepoužije.

36 V tomto ohledu je třeba připomenout, že požadavek konformního výkladu ukládá vnitrostátním soudům, včetně soudů, jejichž rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky, povinnost případně změnit ustálenou judikaturu, vychází-li z výkladu vnitrostátního práva, který je neslučitelný s unijním právem. Vnitrostátní soud se proto nemůže oprávněně domnívat, že nemůže vnitrostátní ustanovení vyložit v souladu s unijním právem, pouze z toho důvodu, že toto ustanovení bylo jinými soudy vyloženo ve smyslu, který není s tímto právem slučitelný, nebo že jej takovým způsobem uplatňují příslušné vnitrostátní orgány (rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C 116/20, EU:C:2022:273, bod 97 a citovaná judikatura).

37 Z výše uvedeného vyplývá, že na první otázku je třeba odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení č. 2988/95 musí být ve světle zásady právní jistoty vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví delší promlčecí lhůtu, než je lhůta stanovená v odstavci 1 tohoto článku 3, s výhradou dodržení zásady proporcionality. Tato ustanovení naproti tomu brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že tato promlčecí lhůta začíná běžet ode dne, kdy vnitrostátní orgány zjistily nesrovnalost s ohledem na ustanovení tohoto nařízení.

Ke druhé otázce

38 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 1 čtvrtý pododstavec nařízení č. 2988/95 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát využil možnost, kterou mu skýtá čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení, totiž stanovit delší promlčecí lhůtu, než je lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci uvedeného nařízení, musí být absolutní promlčecí lhůta stanovená v tomto čl. 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci vypočtena na základě této delší promlčecí lhůty, anebo na základě promlčecí lhůty stanovené v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci téhož nařízení.

39 V článku 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci nařízení č. 2988/95 je stanovena absolutní hranice pro promlčení stíhání nesrovnalosti, přičemž toto promlčení nastane nejpozději ke dni, v němž uplynula lhůta rovnající se dvojnásobku promlčecí lhůty stanovené v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci, aniž příslušný orgán uložil sankci, s výjimkou případů, kdy bylo správní řízení podle čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení pozastaveno (rozsudek ze dne 11. června 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 63).

40 Tato absolutní promlčecí lhůta přispívá k posílení právní jistoty hospodářských subjektů, neboť brání tomu, aby promlčení stíhání nesrovnalosti mohlo být donekonečna oddalováno opakovanými úkony způsobujícími přerušení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. června 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 64).

41 Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že i když se podle čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 použije delší promlčecí lhůta, absolutní promlčecí lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci tohoto nařízení každopádně uplyne nejpozději v den, kdy uplyne lhůta rovnající se dvojnásobku této delší lhůty promlčení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. března 2017, Glencore Céréales, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 71).

42 Z výše uvedeného vyplývá, že na druhou otázku je třeba odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 čtvrtý pododstavec nařízení č. 2988/95 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát využil možnost, kterou mu skýtá čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení, totiž stanovit delší promlčecí lhůtu, než je čtyřletá promlčecí lhůta podle čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce uvedeného nařízení, musí být absolutní promlčecí lhůta stanovená v tomto čl. 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci vypočtena na základě této delší promlčecí lhůty.

K třetí otázce

43 Vzhledem k odpovědím poskytnutým na první a druhou otázku není namístě odpovídat na třetí otázku.

K nákladům řízení

44 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 3 odst. 1 a 3 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství musí být ve světle zásady právní jistoty vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví delší promlčecí lhůtu, než je lhůta stanovená v odstavci 1 tohoto článku 3, s výhradou dodržení zásady proporcionality. Tato ustanovení naproti tomu brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že tato promlčecí lhůta začíná běžet ode dne, kdy vnitrostátní orgány zjistily nesrovnalost s ohledem na ustanovení tohoto nařízení.**

2) **Článek 3 odst. 1 čtvrtý pododstavec nařízení č. 2988/95 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát využil možnost, kterou mu skýtá čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení, totiž stanovit delší promlčecí lhůtu, než je čtyřletá promlčecí lhůta podle čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce uvedeného nařízení, musí být absolutní promlčecí lhůta stanovená v tomto čl. 3 odst. 1 čtvrtém pododstavci vypočtena na základě této delší promlčecí lhůty.**

Podpisy